

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 763/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 12 a čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava a postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 57/17/3300 a jej upovedomením z 11. mája 2017 a naň nadväzujúcim stanoviskom z 2. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 12 a čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovoru“) postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava (ďalej len „ústav v Ilave“) a postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 57/17/3300 a jej upovedomením z 11. mája 2017 a naň nadväzujúcim stanoviskom z 2. júna 2017.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa toho času nachádza v ústave [REDACTED]. V roku 2012 bol sťažovateľovi uložený disciplinárny trest za držanie nepovolenej veci zo strany Ústavu pre výkon trestu odňatia slobody a Ústavu pre výkon väzby Leopoldov, kde sa v tom čase nachádzal. Sťažovateľ v období od 9. decembra 2013 do 13. apríla 2017 podal spolu päť žiadostí o zahľadanie tohto disciplinárneho trestu, ktoré s poukazom na ustanovenie § 61 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu“) adresoval svojim pedagógom. Keďže ústav v Ilave na žiadosti sťažovateľa nereagoval, sťažovateľ žiadosťou z 2. decembra 2016 adresovanou ústavu v Ilave požadoval poskytnutie informácie o vybavení žiadosti o zahľadanie disciplinárneho trestu. Ústav v Ilave rozhodnutím zo 14. decembra 2016 č. ÚVTOS s ÚVV-inf.-242-3/11-2016 informácie sťažovateľovi sprístupniť odmietol s odôvodnením, že *„Ústav Ilava žiadne rozhodnutie k žiadosti žiadateľa o zahľadanie disciplinárneho trestu nevydal, k dispozícii ho teda nemá.“*. Sťažovateľ preto 25. januára 2017 podal ústavu v Ilave žiadosť o odstránenie protiprávneho stavu, na ktorú dosiaľ nedostal žiadnu odpoveď. Dňa 28. februára 2017 sťažovateľ v rámci osobného pohovoru s dozorujúcim prokurátorom krajskej prokuratúry namietal zákonnosť postupu ústavu v Ilave vo veci zahľadania disciplinárneho trestu. Krajská prokuratúra vyhodnotila námietky sťažovateľa v nadväznosti na obsah jeho podaní zo 14. novembra 2016 a z 25. januára 2017 ako podnet na preskúmanie postupu a rozhodovania ústavu v Ilave v súvislosti so zahladením disciplinárneho trestu z roku 2012. Krajská prokuratúra vybavila podnet sťažovateľa upovedomením, pričom ako nedôvodný ho odložila s konštatovaním, že sťažovateľ nespĺňa obligatórne podmienky na zahľadanie uloženého disciplinárneho trestu, čím nie sú naplnené podmienky uvedené v ustanovení § 61 ods. 1 zákona o výkone trestu.

Krajskej prokuratúre, ako aj ústavu v Ilave sťažovateľ ďalej vytykal, že svojím postupom porušili práva sťažovateľa na zahľadanie disciplinárneho trestu, pretože podľa názoru sťažovateľa naplnil všetky obligatórne podmienky uvedené v § 61 ods. 1 zákona o výkone trestu. Sťažovateľ podal všetky žiadosti o zahľadanie disciplinárneho trestu v období od roku 2013 do roku 2017 v rovnakom režime. Sťažovateľ poukázal na to, že v období od roku 2013 do roku 2017 v plnej miere alebo čiastočne plnil jednotlivé body programu zaobchádzania. Z uvedeného dôvodu preto sťažovateľ „... považuje za irelevantné, aby prokurátor svojvoľne do upovedomenia o vybavení podnetu zo dňa 11.05.2017 uviedol, že program zaobchádzania neplní, alebo plní len čiastočne“. Na preukázanie svojich tvrdení, že jednotlivé body programu sťažovateľ plní, sťažovateľ argumentoval tým, že ak by body programu neplnil, nebolo by mu v období od 2009 do 2017 uložených trinásť disciplinárnych odmien a nebolo by mu vyhovené v žiadosti návštevy inej osoby.

V závere sťažnosti sťažovateľ uviedol: „Z uvedeného vyplýva, že Krajská prokuratúra Trenčín a ÚVTOS a ÚVV Ilava svojvoľnou aplikáciou zák. č. 475/2005 Z. z. v konaní o zahľadanie disciplinárneho trestu porušila moje práva a základné slobody, ktoré mi Ústava SR a Dohovor zaručuje čím Krajská prokuratúra Trenčín a ÚVTOS a ÚVV Ilava priamo zasiahli do môjho základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (analogicky konanie o zahľadanie disciplinárneho trestu), bolo mi odopreté právo na účinný opravný prostriedok, v konaní o zahľadanie disciplinárneho trestu som nemal zabezpečené rovnaké podmienky pred nezákonným zásahom ako iní disciplinárne obvinení v obdobných veciach, ktorí doposiaľ neplnia program zaobchádzania a i napriek tomu im boli disciplinárne tresty opakovane zahladzované, čím som bol vystavený neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu (uvedené si súd môže preveriť v osobných kartách odsúdených na doživotie).“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, na účinný opravný prostriedok v zmysle čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na rovnaké zaobchádzanie (zákaz diskriminácie) vyplývajúce z čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 12 Ústavy SR, na ochranu pred mučením, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním vyplývajúce z čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 16 Ústavy SR Ústavom na výkon trestu odňatia slobody a Ústavom na výkon väzby Ilava a Krajskou prokuratúrou Trenčín v konaní o zahľadný disciplinárneho trestu z roku 2012 a v konaní o preskúmaní zákonnosti vedenom Krajskou prokuratúrou Trenčín sp. zn. 3 Kn 57117/3300 porušené boli.

2. Upovedomenie Krajskej prokuratúry Trenčín sp. zn. 3 Kn/57/17/3300 zo dňa 11.05.2017 a naň naväzujúce stanovisko sp. zn. 3 Kn 57117/3300 zo dňa 02.06.2017 zrušuje a vec vracia Krajskej prokuratúre Trenčín na ďalšie konanie.

3. Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava v konaní o zahľadení disciplinárneho trestu odsúdeného [REDAKOVANÉ] uloženého v roku 2012 prikazuje konať bez toho, aby zasahoval [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] do jeho základných práv špecifikovaných v tomto náleze.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie 12.000 EUR (slovom dvanásťtisíc eur), ktoré je Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Ilava spoločne s Krajskou prokuratúrou Trenčín povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto Nálezu Ústavného súdu SR.

5. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania v sume trov právneho zastúpenia tak ako boli v konaní ustálené. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnený návrh ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

1. K namietanému porušeniu čl. 12, čl. 16 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru postupom ústavu v Ilave

V súvislosti so sťažovateľom napádaným postupom ústavu v Ilave pri vybavovaní žiadostí sťažovateľa o zahľadanie disciplinárneho trestu ústavný súd v prvom rade poukazuje na § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 96 zákona o výkone trestu dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave vykonáva prokurátor podľa osobitného predpisu. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor dozerá na to, aby v miestach, kde sa vykonáva trest odňatia slobody, boli držané osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy. Podľa § 21 ods. 1 písm. a) a b) zákona o prokuratúre prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy preskúvaním zákonnosti správnych aktov orgánov verejnej správy a preskúvaním postupu orgánov verejnej správy aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Z príloh sťažnosti podanej ústavnému súdu je zrejmé, že sťažovateľ sa žiadosťami z 9. decembra 2013, 25. augusta 2014, 27. mája 2015, zo 14. novembra 2016 a z 13. apríla 2017 adresovanými pedagógom ústavu v Ilave domáhal zahľadania disciplinárneho trestu. Z príloh sťažnosti podanej ústavnému súdu je tiež zrejmé, že sťažovateľ podnetom z 28. februára 2017 v nadväznosti na podania zo 14. novembra 2016 a z 25. januára 2017, ako aj z písomného podania z 13. apríla 2017 namietal nezákonnosť postupu príslušníkov zboru väzenskej a justičnej stráže v ústave v Ilave v súvislosti s nezahladením jeho disciplinárneho trestu a domáhal sa preskúmania postupu ústavu v Ilave prokurátorom krajskej prokuratúry. Krajský prokurátor v upovedomení konštatoval, že *«Dňa 28.02.2017 bol v rámci pravidelnej previerky stavu zákonnosti vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a ústave na výkon väzby (ďalej len „ÚVTOS“)*

Ilava vykonaný pohovor s odsúdeným na oddiely doživotných trestov [REDAKOVANÉ], ktorý namietal zákonnosť postupu príslušníkov zboru väzenskej a justičnej stráže v ÚVTOS Ilava v súvislosti s nezahladením jeho disciplinárneho trestu, pričom pri pohovore odsúdený zároveň predložil fotokópie jeho podaní zo dňa 14.11.2016 a 25.01.2017, adresovaných pedagógovi doživotných trestov [REDAKOVANÉ]. Námiety odsúdeného [REDAKOVANÉ], som nadväzne na obsah jeho podaní zo dňa 14.11.2016, 25.01.2017 ako aj písomného podania adresovaného Krajskej prokuratúre Trenčín dňa 03.05.2017 vyhodnotil ako podnet na preskúmanie postupu a rozhodovania ÚVTOS Ilava v súvislosti s rozhodovaním o zahľadení disciplinárneho trestu z roku 2012.». Z uvedeného teda vyplýva, že sťažovateľ sa mohol prostredníctvom jemu dostupných prostriedkov priznaných mu zákonom (podnet podľa zákona o prokuratúre, pozn.) domáhať preskúmania ním namietaného postupu ústavu v Ilave, čo napokon aj účinne využil, pričom predmetom tohto jeho podnetu boli identické námietky, aké proti postupu ústavu v Ilave uvádza aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu a s ktorými sa v rámci svojej prieskumnej právomoci vysporiadala už krajská prokuratúra. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu čl. 12, čl. 16 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru postupom krajskej prokuratúry a jej upovedomením a stanoviskom

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ namieta postup krajskej prokuratúry a jej upovedomenie a naň nadväzujúce stanovisko, v rámci ktorých sa krajská prokuratúra zaoberala jeho podnetom.

Námiety sťažovateľa v tomto smere ústavný súd posudzoval z hľadiska subsidiarity svojej právomoci rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre vyplýva, že podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví

nadriadený prokurátor. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa svojej doterajšej stabilizovanej judikatúry považuje opakovaný podnet za účinný prostriedok ochrany základných práv (mutatis mutandis IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, II. ÚS 171/06). V danom prípade bol teda sťažovateľ oprávnený opakovaným podnetom domáhať sa preskúmania postupu krajskej prokuratúry pri preskúmaní jeho podnetu na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. Z toho vyplýva, že sťažovateľ mal vo vzťahu k svojim námietkam proti postupu krajskej prokuratúry, jej upovedomeniu a naň nadväzujúcemu stanovisku pri preskúmaní svojho podnetu k dispozícii účinný právny prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, o ktorom je oprávnená rozhodnúť Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy), ústavný súd sa uvedeným nárokom sťažovateľa nezaoberal.

Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku bolo tiež bez právneho významu rozhodovať o žiadosti sťažovateľa ustanoviť mu v konaní pred ústavným súdom právneho zástupcu z radov advokátov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017